

2.4. Bilans stanja

Skraceni bilans stanja JKP "KOMEMORATIVNI CENTAR" d.o.o. TUZLA

na dan 31.12.2018.godine

RB	Pozicija	2017. godina		2018. godina		Index
		Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	
1	2	3	4	5	6	7 (5/3)
1	Nematerijalna sredstva	44.010	5,49%	29.380	3,93%	-33,24%
2	Nekretnine postrojenja i oprema	108.964	13,60%	151.059	20,18%	38,63%
3	Zalihe	72.256	9,02%	63.530	8,49%	-12,08%
4	Gotovina i ekvivalenti	412.150	51,46%	298.767	39,92%	-27,51%
5	Kratkoročna potraživanja	161.943	20,22%	203.307	27,16%	25,54%
6	Aktivna vremenska razgraničenja	1.599	0,20%	2.461	0,33%	53,91%
	UKUPNO AKTIVA	800.922		748.507		-6,54%
1	Kapital	596.617	74,49%	615.136	82,18%	3,10%
2	Dugoročne obaveze					
3	Kratkoročne obaveze	201.493	25,16%	128.370	17,15%	-36,29%
4	Pasivna vremenska razgraničenja	2.812	0,35%	4.998	0,67%	77,74%
	UKUPNO PASIVA	800.922		748.504		-6,54%

Ukupna vrijednost aktive (pasive) na kraju 2018. godine iznosila je 748.504 KM, što je umanjeno u odnosu na 2017. godinu.

Gotovina i ekvivalenti gotovine su na kraju godine iznosili 298.767 KM, što predstavlja smanjenje u odnosu na 2017. godinu.

Kapital je na kraju 2018. godine iznosio je 615.136 KM, što je povećanje u odnosu na 2017. godinu za 3,10%.

U 2018. godini sve dugoročne obaveze su izmirene dok su kratkoročne obaveze umanjene za 36,29% u odnosu na 2017. godinu.

3. Potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima

Na dan 31.12.2018. godine potraživanja od kupaca su 189.899 KM. Stopa naplate potraživanja od kupaca u 2018. godini iznosi 92,82 %.

Iako Komemorativni centar najveći dio svojih prihoda ostvaruje poslovnim aktivnostima vezanim uz javne institucije, procesi obavljanja masovnih dženaza, ekshumacija i drugih aktivnosti nisu dugoročni plan u smislu poslovnih aktivnosti.

Neophodno je promijeniti strukturu prihoda u korist primarne djelatnosti obavljanja dženaza i sahrana u gradu (napomena da udio navedenog u ukupnom poslovanju nije zavisian od aktivnosti menadžmenta). Ključni faktor za realizaciju prethodno navedenog je aktiviranje **gradskog groblja**.

Potraživanja od kupaca iskazana u iznosu 189.899 KM, najvećim dijelom, se odnose na potraživanja od sljedećih kupaca:

- JKP Komunalac d.o.o. Tuzla 46.909
 - Kantonalno tužilaštvo TK 5.616
 - Centralno grnjanje d. Tuzla 3.665
 - Tužilaštvo BiH 15.619
 - JZU UKC Tuzla 13.886
 - JKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Tuzla 11.066
- Ukupno 156.761 ili 82,55 % ukupnih potraživanja od kupaca

Naredna tabela ilustruje starosnu strukturu potraživanja od kupaca na dan 31.12.2018. godine:

Potraživanja naplativa	Iznos	%
do 30 dana	85.633	45,09
od 31-60 dana	56.894	29,96
od 61-90 dana	17.772	9,36
od 91-120 dana	13.474	7,10
od 121-360 dana	9.865	5,19
preko 360 dana	6.261	3,30
Ukupno	189.899	100,00

Tokom 2018. godine Komemorativni centar Tuzla je imao obaveze prema dobavljačima u iznosu od 486.451 KM sa stopom izmirenih obaveza od 99,02 %, obaveze na dan 31.12.2018.godine prema dobavljačima su iznosile 31.080 KM.

Od ukupno evidentiranog salda obaveza dobavljačima (31.080 KM), najveći dio odnosi se na obaveze prema slijedećim dobavljačima:

• Rudarski institut d.d. Tuzla	4.657
• Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	3.060
• Grad Tuzla 4 – Služba za komunalne poslove	1.477
• JKP Pannonica d.o.o. Tuzla	1.273
• Mitalex d.o.o. Tuzla	1.177
• JZNU Dom zdravlja „Dr. Mustafa Šehović“ Tuzla	1.170
• Bita-Invest d.o.o. Tuzla	983
• SPZR VI. Goran Markočević	908
• GUMA M d.o.o. Tuzla	843
Ukupno	15.548

!!! 50,00 % ukupnih obaveza prema dobavljačima

Kompletna struktura nabavki provodi se u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti javnih nabavki (Zakon o javnim nabavkama i odnosni podzakonski propisi). U sistemu nabavki tokom 2018. godine korišteni su: Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda, Direktni sporazum u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i podzakonskim propisima.

4. Proizvodnja u organizovanim radionicama

4.1. Stolarska radionica

U okviru ograničenja postojećih proizvodnih kapaciteta nastoji se ostvariti što efikasnija proizvodnja. Stolarska radionica ima cilj da u značajnoj mjeri rastereti troškove nabavke pogrebne opreme odnosno trgovачke robe.

U ovoj radionici se vrši proizvodnja sljedećih pogrebnih proizvoda: tabuti, bašijci, krstovi itd. Ovi proizvodi se koriste i u ukopima ekshumiranih posmrtnih ostataka, što dodatno potvrđuje opravdanost postojanja ovakve radionice.

Tabela 7. prikazuje odnos prihoda od prodaje proizvoda stolarske radionice i ukupnih direktnih troškova, odnosno troškova sirovina i materijala koji se koriste u proizvodnji navedenih proizvoda.

Tabela 7. Stolarska radionica – prihodi od prodaje i direktni troškovi

RB	Opis	2017. godina		2018. godina		Index (+/-)
		(u KM)	3	(u KM)	4	
1	2				5 (4/3)	
1	Prihodi	20.029	15.793	-21,15%		
2	Troškovi	4.846	3.371	-30,44%		
	Razlika (1 - 2)	15.183	12.422	-18,18%		

U izvještajnoj godini je u odnosu na prethodnu 2017. godinu ostvareno smanjenje prihoda od 21,15 % uz istovremeno smanjenje troškova za 30,44 % što je rezultat zaliha akumuliranih tokom prethodne godine. Ostvarena je dobit u iznosu od 12.422 KM.

4.2. Staklenik

Staklenik je kao proizvodna jedinica počeo sa radom 2006. godine. Navedenu proizvodnu jedinicu koja se bavi uzgojem i prodajom cvijeca, pokrenuo je aktuelni menadžment. Proizvedeno cvijeće iz staklenika se, zahvaljujući saradnji sa Službom za komunalne poslove Grada Tuzla, plasira za sadnju u parkove i ostale zelene površine.

Proizvodnjom stakleničkog cvijeca nastoji se, između ostalog, ostvariti efikasnost, ne samo proizvodnje cvijeca, nego i prodaje koja se ostvaruje kroz maloprodaju cvijeca kao sastavnog dijela cjelokupne ponude u pogrebnim i pratećim djelatnostima.

Tabela 8. prikazuje odnose ukupnih prihoda od prodaje cvijeca proizvedenog u stakleniku i ukupnih direktnih troškova sirovina i materijala koji se koriste prilikom proizvodnje, odnosno uzgoja ovog cvijeca.

Tabela 8. Staklenik – ukupni prihodi i ukupni troškovi

RB	Naziv	2017. godina	2018. godina	Index (+/-) %
		KM	KM	
1	2	3	4	5 (4/3)
1	Prihodi	4.178	2.150	-71,20
2	Troškovi	1.685	546	-70,76
	Razlika (1 - 2):	2.493	1.604	-71,49

Tokom 2018. godine staklenik kao proizvodna jedinica poslova je sa dobiti od 1.604 KM, a smanjenje dobiti je srazmjerno smanjenju prihoda i troškova u odnosu na 2017. godinu.

5. Prodaja trgovačke robe i maloprodaja cvijeća

5.1. Prodaja trgovačke robe

Prilikom pružanja pogrebnih usluga jedan od osnovnih segmenata predstavlja ponuda pogrebne opreme, a to su: sanduci, krstovi, križevi, tabuti, bašluci, jamtahe, dekoracije, pokrovi itd. Ranije je navedeno kako se organizovanjem proizvodnje u stolarskoj radionici nastoje umanjiti troškovi nabavke pogrebne opreme.

Medutim zbog ograničenja koja se odnose prije svega na nemogućnost i neisplativost proizvodnje sanduka, i dalje se najveći dio prodajnog asortimana (uglavnom sanduka) nabavlja od ponuđača koji se odabiru u skladu za Zakonom o javnim nabavkama.

U Tabeli br. 9 su prikazani prihodi od prodaje trgovačke robe i troškovi nabavke robe.

Tabela 9. Trgovačka roba - prihodi i troškovi

RB	Naziv	2017. godina	2018. godina	Index (+/-)
		KM	KM	
1	2	3	4	5 (4/3)
1	Ukupan prihod	148.275	154.443	4,16%
2	Ukupni troškovi	57.978	63.374	9,31%
	Razlika (1 - 2):	90.297	91.069	0,85%

Prodajom trgovačke robe ostvarena je dobit u iznosu od 91.069 KM što predstavlja povećanje od 0,85 % u odnosu na prethodnu 2017. godinu. Srazmjerno su povećani prihodi i troškovi.

5.2. Cvjećara – maloprodaja cvijeca

Cvjećara – maloprodaja cvijeca je posebna poslovna jedinica u okviru službe za usluge koja je kao takva počela sa radom tokom 2008. godine. Primarna uloga cvjećare je pružanje usluga gradanima koji imaju potrebu za kupovinom cvijeca, vijenaca, suza i ostalih aranžmana za sahrane ili dženaze, nezavisno od toga da li iste organizuje JKP «Komemorativni centar» d.o.o. Tuzla ili neko drugo ovlašteno Društvo za pružanje pogrebnih usluga.

Cvijeece koje se prodaje u ovoj jedinici, dijelom je iz vlastite proizvodnje, a dijelom je u pitanju cvijeece od dobavljača.

Tabela 10. prikazuje prihode od prodaje cvijeca u maloprodaji kao i ukupne troškove.

Tabela 10. Cvjećara – ukupni prihodi i ukupni troškovi

RB	Naziv	2017. godina		2018. godina		Index (+/-) %
		KM	3	KM	4	
1	2					5 (4/3)
1	Prihodi	27.541	27.215			-1,18%
2	Troškovi	18.368	15.548			-15,35%
	Razlika (1 – 2):	9.173	11.667			27,19%

U 2018. Godini, cvjećara je ostvarila dobit u iznosu od 11.667 KM što je povećanje u odnosu na 2017. godini što je praćeno smanjenjem prihoda i troškova.

6. Posredovanje u naplati komunalija

Kako tokom 2017. godine, tako i u 2018. godini posredničke usluge u naplati komunalija su bile značajan izvor dodatnih prihoda za preduzeće.

Podaci prikazani u tabeli 11. dobiveni su na osnovu internih statističkih evidencija koje se formiraju obradom računovodstvenih podataka.

Tabela 11. Prihodi i troškovi prilikom pružanja usluga naplate komunalija

RB	Naziv	2017. godina	2018. godina	Index (+/-)
		KM	KM	
1	2	3	4	5 (4/3)
1	Prihodi od posredovanja u naplati komunalija	451.148	466.978	3,51%

Prihodi u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu, povećani su za 3,51 % što je direktno vezano sa povećanjem liste komitenata, poboljšanjem usluga i upoznavanjem gradana sa lokacijama za naplatu komunalija.

7. Ciljevi poslovanja

7.1. Opšti ciljevi poslovanja

- Intenzivirati kontakte sa gradskom upravom Tuzla kao većinskim vlasnikom u interesu doprinosa cjelokupnom projektu gradskog groblja
- Pružanje kvalitetnih usluga gradanima u skladu sa Odlukom o komunalnim djelatnostima i ostalim zakonskim i podzakonskim propisima;
- Proširenje postojećih kapaciteta i to posebno onih kapaciteta koji pokazuju izuzetnu rentabilnost;
- Voditi redovne analize troškova i stavljanje istih u funkciju ostvarenja dobiti;
- Voditi politiku zapošljavanja na stručnoj osnovi.

7.2. Organizacijske aktivnosti

- Permanentno raditi na jačanju kadrovske strukture Društva uz stalnu edukaciju zaposlenih;
- Restriktivnim mjerama u oblasti troškova osigurati uštedu novčanih sredstava, kako bi se osigurao zadovoljavajući stepen likvidnosti i solventnosti;
- Permanentno raditi na uspostavljanju korektnih poslovnih odnosa sa poslovnim partnerima;
- Nastaviti aktivnosti naplate komunalija, i uspostaviti kontakte sa novim potencijalnim zainteresovanim subjektima u vezi naplate komunalija;
- Osigurati stalnu motiviranost radnika kroz stimulacije;
- Diversifikacija poslovnih aktivnosti zbog specifičnosti djelatnosti Društva;
- Informatizacija radnih procesa u kojima za to postoji mogućnost i potreba.

7.3. Investicijske aktivnosti

- Obnavljanje voznog parka u cilju pružanja što kvalitetnijih usluga;
- Poduzeti odgovarajuće marketinške aktivnosti, s ciljem poboljšanja imidža i reprezentativnosti Društva, posebno na području Tuzle;
- Završetak renoviranja mrtvačnice.

Sve poslovne jedinice JKP „Komemorativni centar“ d.o.o. Tuzla ostvarile su pozitivne rezultate u 2018.

Iznalaženjem dodatnih izvora prihoda od strane menadžmenta preduzeća kao i ukazivanjem povjerenja građana, koje je očigledno u povećanju prihoda od usluga koje preduzeće pruža građanima, ostvaren je visok nivo ukupnih prihoda.

U skladu sa principima efikasnog poslovanja menadžment nastavlja uspješno ostvarivati optimizaciju troškova poslovanja, pa su tako ukupni troškovi u 2018. godini zadržani na približnom nivou u odnosu na troškove iz 2017. godine.

Sve to je konačno rezultiralo ostvarenjem dobiti u 2018. godini. Također, racio analiza prikazuje pozitivne rezultate pokazatelja poslovanja, što dokazuje napore menadžmenta na konstantnom jačanju boniteta JKP „Komemorativnog centra“ d.o.o. Tuzla.

Prodaja trgovačke robe, kao i prethodnih godina, nastavila je trend rasta, što je rezultiralo i rastom dobiti.

Maloprodaja (cvjećara) je u 2018. godini imala smanjenje troškova, uz približno iste prihode kao i prethodne godine, pa je ostvarila veću dobit.

Prihodi koji se ostvaruju po osnovu pružanja usluga i dalje ostaju najznačajniji izvor prihoda Društva. Pri tome treba imati u vidu da će veliko učešće prihoda od usluga vezanih za ekskumacije koje je bilo zastupljeno u prethodnim godinama, očigledno nastaviti tendenciju smanjenja u ukupnim prihodima.

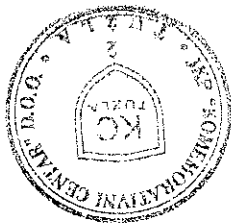
Positivni rezultati tokom 2018. godine su prije svega pokazatelj povjerenja građana u JKP Komemorativni centar d.o.o. Tuzla kao napora menadžmenta da, uz sva ranije navedena ograničenja, konstantno poboljšava usluge u svim segmentima.

Poslovanje Društva je i u 2018. godini bazirano na čvrstim i dobrim odnosima sa drugim javnim institucijama uključujući između ostalih i druga javna komunalna preduzeća u vlasništvu grada.

Kadrovska politika preduzeća se i dalje realizuje u skladu sa utvrđenim ciljevima koji se prije svega temelje na sigurnosti i redovitosti primanja naknada po osnovu plaća, toplog obroka i prijevoza, isplate regresa, otpremnina itd.

Latifagić Faruk, dipl. krim.

 DIREKTOR DRUŠTVA

Iz navedenog se može zaključiti da su ciljevi poslovanja tokom 2018. godine u velikoj mjeri ostvareni.

1. Povećavanje poslovnih prihoda u skladu sa planom poslovanja;
2. Upravljanje troškovima poslovanja i eliminacija svih nepotrebnih troškova;
3. Održavanje tekuće likvidnosti i rentabilnosti poslovanja;
4. Promjene u strukturi prihoda u korist same djelatnosti kojom se Društvo bavi;
5. Zadržavanje broja zaposlenih sa mogućnošću novog zapošljavanja, a u skladu sa potrebama Društva;
6. Investicije i ulaganja u skladu sa planom poslovanja, a što će omogućiti ostvarenje zadatih planskih veličina prihoda i rashoda;

Ciljevi poslovnih aktivnosti u 2018. godini bili su:

Ovim putem ponovo napominjemo nužnost što hitnijeg ubrzanja postupka otvaranja gradskog groblja u Tuzli.

Društvo je u 2018. godini izvršavalo zaključke gradskog vijeća Tuzle. Prema raspoloživim informacijama, u Tuzli je na raspologanju ostao vrlo mali broj grobnih mjesta, zbog čega je moguće da u relativno kratkom roku neće biti raspoloživih grobnih mjesta.